Szerkesztőség kiadóhivatal: Salgótarján, Főtér 479. sz.

Telefonszám:

Hirdetések milliméteres díjszabás szerint

A MUNKA

Megjelenik: Szombaton.
Negyedévre 25.000 K
Postacsekk: 28.744 sz

Apróhirdetések: szavankint 1000 K., a legkisebb hirdetés 10.000 K.

Felelős szerkesztő: Szántay István — TÁRSADALMI ÉS POLITIKAI HETILAP — Laptulajdonos: „A Munka" lapvállalat

IV. évfolyam. 28. szám. — Ára 3000 K — Salgótarján, 1926. julius hó 10

A magyar ég.

Tehát mégse veszett el minden. Milyen szorongó érzéssekkel néztünk a közel jövőbe a gazdákkal együtt. Beszorúlva a négy fal közé, a földre szállt felhők szakadatlan zuhogása közben láttuk, éreztük, hogy mély örvény szélén vagyunk. Amelyik felé a gazdasorsba kapcsolva bele mindannyiunk sorsát, ellenállhatatlan erővel vonzott valami titkos hatalom. S hiába nagy a tudomány, hiába végtelennek látszó a természeti erők fölötti emberi hatalom, mégis látnunk kellett, hogy ezek nem, csak egy, az ég segithet. Ugylátszott nem segit, egész az utolsó percekig.

De mielőtt végleg elveszett volna minden, mégiscsak ránk mosolygott a felhőkön tul világa. Mintha kemény leckét adva, arra akarna megtanitani, hogy a népek sorsát intéző földöntuli Hatalom még nem akar elejteni bennünket s még nem akarja végleges és végzetes romlásunkat.

Sok szép remény nem füstbe, de sárba ment. Sok szép elgondolást, számitást keresztülhuzott a feldőlt égi tintatartó mely rengő kalászokat sárbaverő zuhatagban ömlött alá reánk, szántóföldeinkre, papirjainkra. De mégis maradt valami s még mindig több, mint munkánk egyenértéke.

A tudomány hivatalosan megvizsgálván a nagy természet mélyén működő energiákat, arra a megállapitásra jutott, hogy az ember szántövető s egyéb mezőgazdasági munkája nem több, csak 6 százaléka annak az energia mennyiségnek, amelyik energia mennyiség a termés keletkezéséhez szükséges. Csak ilyen kevés tehát az, amit mi emberek, önmagunkért tehetünk, ha meganynyit dolgozunk is. Ami ezen fölül szükséges, azt mind, mind az ég adja. Most is több maradt talán, mint ennek a mi munkánknak az egyenértéke.

Az ég még most is jobb mint a föld.

Ez a száz felhő csatát, ezer vihart látott magyar ég is jobb mint a magyar föld. A magyar föld és annak gyermekei. Nem érdemünk szerint fizet, nem érdemünk szerint bánik el velünk. De kegyetlen leckéket, azokat ad egymás után eleget. A háboru nagy vérvesztesége volt az első, Trianon a második. Testvérviszály a harmadik. Pénzromlás a negyedik. Szanálás az ötödik. Közgazdaságunk pusztulása a hatodik. Hetediknek jött a mostani.

Elég lesz-e belőlük? Elég lesz-e ennyi? Bizony erre nem sok kilátás van. Egyrészt a hatalmasok, a tőke keményszivüsége, másrészt a munkásság nagy részének lelki romlottsága, a vagyonnal járó sokszor szivtelen önzés, a szegénységgel járó nyomorult anyagi és lelki nincstelenség, a kapzsiság, az irigység, hitetlenség, káromkodás sötét szellemei orgiákat ülnek még most is közöttünk. Ezek boritnak gyógylepelt, halotti teritőt a Kárpátok lábainál vergődő csonka országra.

Nem csoda ha ezeknek a sötét szellemeknek kevés volt a föld s ezt a halotti felhőleplet egünkön is elteritették.

Ám ha haldoklik is a magyar föld, de a magyar ég még nem halott! Nincs a földön annyi bűnfelleg, amennyi megölni tudná a napsugarat.

Amig vannak bizó magyarok, égbenéző szempárok, hivő, balsorsban százszor inkább összeforni tudó testvérszivek. Hazavesztést kenyérvesztést, állásvesztést kibirni akaró a rontás minden ördögének csapásai miatt sem kétségbe eső kemény szittyák ez ősi földön. Amig vannak köztünk ilyenek, kikre tekintettel lehet, és- látjuk, van is az ég, addig nincs veszve semmi. A jelent, a mát, a földel, kenyeret elragadhatják tőlünk, de mienk a Holnap, a Jövő, az ég, mely a felhőkön tulról is leszáll, eljő hozzánk.

Dr. Cs.

Az Acélgyári Tiszti Kaszinó bucsúestéje.

Bensőséges és meghitt keretek közt bucsuztunk ismét Wabrosch Béla ny. főmérnök, h. igazgatótól, társadalmi életünk e kiváló vezéregyéniségétől, kinek a nevéhez füződik ugyszólván minden szép és nemes idea, mely városunk falai között életre kelt, mely ezrek lelkeit formálta és vezetése alatt intézményeket tett virágzóvá és naggyá, melyek most fájó szivvel mondanak „Isten hozzád...-ot" városunk e távozó nagyságának.

Ez alkalommal az acélgyári tiszti kaszinó bucsuzott szeretett, volt igazgatójától a f. hó 3.-án tartott diszközgyülés felemelő hangulatában és ezeket a bucsuzó, értékes perceket használta fel arra, hogy soha el nem muló hálája és szeretete kifejezéseként, olajbafestett arcképét egyuttal ünnepélyesen leleplezze.

A Rendkivül népes diszgyülést este pont hét órakor nyitotta meg az elnöklő Liptay B. Jenő kormányfőtanácsos, gyárigazgató, ki az ünnepi beszéd megtartására Eisele Gusztávot kérte fel. A diszgyülés fényét emelte a nagy számban megjelent hölgyek kedves szép csoportja, kik a kaszinói tagokkal együtt tiszteletteljes csendben, ünnepi figyelemmel hallgatták az ünnepi szónok Eisele Gusztáv mérnök, kaszinó igazgató nagyhatásu beszédét, mely alatt a lepel lehullott és Bélabácsink gyönyörüen élethü nemes alakja megjelent a diszterem cirádás falán, melynek jóságos szelid szemei mosolyogva fogadták a felhangzó dörgő éljent.

Az ünnepi beszéd végén a szónok a gyári tiszti kaszinó nevében müvészi kivitelü ezüst serleget nyujtott át szerény emlék gyanánt. A körünkből távozó Béla bácsink a meghatottságtól elfogódva alig talált szavakat a válaszra; a megilletődés drága percei ezek, mikor nem is annyira a szavak beszélnek: az örökké mosolygós szemekben nehéz könnycsepek brilliánsai fénylően csillámlanak fel...csend van...és a megjelent bucsuzó, diszes közönség szivében is megremeg a szeretet és hála rezgő hurja, mely együtt érez az ünnepelt bucsuzóval, akitől a legszivélyesebb melegséggel külön-külön, legjobb kivánsággal bucsuzik.

Hámori Biró Pál vezérigazgató és zorkóczy Zorkóczy Samu központi müszaki szakigazgató főtanácsosok üdvözlő táviratainak felolvasása után a diszgyülés véget ért.

A diszgyülést az ünnepelt bucsuzó Wabrosch Béla ny. főmérnök. h. igazgató tiszteletére száz teritékü társasvacsora követte, melyen az első pohárköszöntőt Wabrosch Bélára a tásulat nevében Liptay B. Jenő kormányfőtanácsos, gyárigazgató mondotta. A legklasszikusabb stilusban tartott toaszt közéletünk e kiváló vezérének egyik legsikerültebb szónoki alkotása, mely mindenkit megragadott és valósággal lebilincselt.

Az acélgyári tisztikar nevében Pántyik Arpád főmérnök köszöntötte az ünnepeltet. A gondolatokban oly mély, tartalmas és finoman szines költői lelkülető beszédet alább hozzuk. Az acélgyári hölgyek nevében Pántyik Arpádné őszinte meleg szavakkal bucsuzott az ünnepelt távozó családjától és illatos, szép fehér virágcsokrot nyujtott át a könnyekig meghatot Wabrosch Bélánénak.

A gyártelepi katholikusok nevében Brezina Gyula élelmezési-ügyvezető köszöntve bucsuztatta Wabrosch Bélát, mint a keresztény nemzeti eszme starjáni legrégibb buzgó harcosát és a helybeli katholikus hitközség lelkes elnökét.

A köszöntő bucsuzó beszédekre a mi örökké kedélyes Béla bátyánk, az ő finom szellemességével és humoros témákkal bőven fűszerezett beszéddel válaszolt, melyben még egyszer köszönetét fejezi ki a nem várt szép ünneplésért a tiszti kaszinó tagjainak, kiknek a jó kivánságait köszöni és kiknek emlékét megőrzi és megható szeretetüket magával viszi leányfalusi nyugalmas tuszkulánumjába.

A leleplezett arckép megfestőjét Miklóssy-Mutsenbacher Ödönt a magyar festőművészet e nemes reprezentánsát, Reguly Arpád titkár üdvözölte kedvesen és fejezte ki az elismerés háláját a tiszti kaszinó nevében, a végzett kiváló müvészi munkáért.

A végtelen kedélyes, családi jellegü vacsora után, mit jól sikerült táncmulatság követett, késő éjjeli órákig volt együtt az egész társaság és a legnagyobb szeretettel és ragaszkodással vették körül a bucsuzó családot; kivánva nékik jó egészséget, nyugalmas pihenést, sok örömet és boldogságot,...Isten áldását!...

Ráfael.

Pántyik főmérnök üdvözlő beszéde:

Kedves Béla bácsi!

Tartozást jöttünk leróni, távozó ba-

Az Ébredőmagyarok Sajtóestélye.

Szokatlan nagy érdeklődés előzte meg a vasárnapi kulturestét, melynek magas nivón álló müsora a várakozást meg is érdemelte. A szereplőknek lelkes ünneplést hozott az a meggyőződéses megnyilatkozás, melynek szentigazságait csak az elvakúlt gerinctelenség nem akarja elismerni, csak a minden eshetőségre számitó kaméleon természet fogadja hidegen, pedig az ellenségnek is csak a bátor ellenfél imponál s megveti a sutytyonban ravaszkodó jellemet. Dolgok tisztázása csak kölcsönös őszinteséggel oldható meg. Ha a szavak némelyeknél csak arra valók, hogy a belső meggyőződést palástolják, egészséges állapotot semmilyen téren nem várhatunk.

Az est müsoráról és hangulatáról, az alábbiakban számolunk be.

A ker. szoc. vasas dalárda jól sikerült Hiszekegye után Zsirkay János nemzetgyülési képviselő lépett a függöny elé, hogy közóhajra konferáljon. A szellemesebbnél szellemesebb, aktualitások és tréfák oly jó kedvre hangolták a publikumot, hogy Zsirkay képviselőnek szereplését szünni nem akaró taps honorálta.

Upponyi József hittanár beköszöntő beszéde következett ezután. A pódiumra lépő, kemény vonásu, szimpatikus papot tomboló lelkesedés fogadta, aki kissé elfogódott a nagy ragaszkodás láttára.

Kijelenti, hogy nem számitott ilyen tömeges megjelenésre s ez a kellemes meglepetés bizonyitja az ébredő gondolatnak erősödését, amely nem más mint a keresztény Magyarország megmentése, a mindent üzleti szemüvegen néző kereszténytelen és nemzetközi politól, amely már majdnem a teljes megsemmisülését okozta e nemzetnek s ma is ezt akarja.

Vannak sokan a sorainkban, akik félnek megjelenni egy ilyen jellemü gyülésen, ünnepségen, pedig hej, a harctéren de legendás névre tett szert a magyar s ime ma meghunyászkodva kuporodik össze azok előtt, akiknek gyávasága volt legendás.

Adjunk hálát az Istennek, hogy vannak ebben a hazában prófétáik, vezérek, akik Lehel kürtjét fujják mindenfelé, mert látják a csufos pusztulást, mely fenyegeti e hazát.

Felszólitja a közönséget, hogy jöjjenek el máskor is a gyülésekre és mindenki hozzon magával még egy-két bajtársat s akkor majd megváltozik a helyzet ebben a hazában.

A nagyszerü beszédet sokszor félbeszakitotta a szünni nem akaró lelkesedés.

Szilágyi Béla nótaszerző ült a zongorához ezután s előadta „Petőfi éjszakája" c. melodrámáját, melynek tárgya, s a zenekiséret nagy, költői tehetséget árultak le. Rövid tartalma: Petőfi lelke visszatér e földre s nem ismer a simmizős, bubifrizurás népben régi magyar testvéreire. Összejárja Erdélyt, Felvidéket, Bácskát s kétségbeesve hallja az idegen szót mindenütt. Mielőtt azonban végleg elhagyná e hont, észreveszi, hogy vannak még lelkes emberek, akiknek müködése egy egy pislogó mécses a magyar éjszakában. Nagy szeretettel ünnepelte a közönség az illusztris szerzőt.

Budaváry László szikár alakja, elszánt, sovány arca a szobor komolyságával hat a figyelő közönségre.

A piszkos sajtó munkáját ismertette, az összeomlás napjaiban, a Károlyi éra, majd a kommün alatt, amely belopta az emberek lelkébe a liberalizmus erkölcstelen szellemét s mely ma is oly szemérmetlen hangon mer irni legszentebb érzelmeinkről: a vallásosság és hazaszeretetről.

Birtokában vannak lapok, melyek a külföld előtt a legaljasabb rágalmakat szórtak e nemzetre.

A harctérről jogos felháborodással visszatérő, keresztény magyar katonának kiütötték a kezéből a fegyvert az itthon lebzselők. Megölik Gróf Tisza Istvánt s egy degenerált mágnás vezetésével álszocializmust teremtenek.

A szociáldemokraták nem akarnak egy nemzeti és keresztény gondolkozásu munkással dolgozni.

A vörös szekfüs vezéreknek fáj a numerus clausus, az „emigráció", de nem fáj a munkások nyomora, mert, akkor a zsidó nagytőkével való paktálásukat másra használnák fel.

Rázza le a magyar munkás ezeket a jól élő, busás jövedelmü, külföldön nyaraló „munkásvezéreket".

Mussolini, amikor Rómába bevonult, felkiáltott, de nem szeretem, hogy ily sokan lettünk egyszerre. Vigyázzatok, hogy ne csak akkor jöjjetek közénk, ha már hatalmasok lettünk.

Az izzó, okos beszéd a szivekbe hatolt s a beszéd alatt sok helyeslő közbekiáltás hallatszott.

K. Margittay Margit énekművésznő gyönyörü nótákat adott elő Szilágyi Béla müvészi kisérete mellett. Többször kellett a közönség óhajára e számot megismételniök.

Ezután 10 perc szünet következett.

Szünet után a vasutas dalárda adott elő válogatott magyar dalokat, precizitással, Stepanek Sándor h. állomásfőnök kiváló vezetése mellett.

Majd Margittay Margit müvésznő szavalta el „A Menekült" c. megrázó költeményt, mely Zsirkay János szerzeménye. Ugy az elődót, mint a szerzőt lelkes tapssal honorálta a közönség.

Ezután Fabinyi Lili irónő propaganda beszéde következett a Nemzeti Elet c. folyóirat érdekében.

A nagyszerü beszéd és kellemes előadásmód nagyon lekötötte a hallgatóságot. A magyar lányok szomoru sorsáról beszél, ha az a pesti nem magyar cselédszerző, vagy a külföldre szállitó leánykereskedők kezébe kerül.

rátunk veled szemben, adósságot kiegyenlíteni önmagunkkal szemben. Bevalljuk azonban őszintén, hogy mi is csak olyanok vagyunk, mint a mai idők legtöbb adósa, képtelenek vagyunk fizetni s ezért továbbra is adósaid fogunk maradni. Csekélyke kis részlettörlesztés az, amit mi, kartársaid és tisztviselő kollegáid nálad, kedves barátunk le tudnák róni. A te, mindig kollegiálisan nemes szived, a te fenkölt lelkületed, egész lényed, melyet lehetetlen volt meg nem szeretni, ezek voltak ama nagy tőke, melyet számunkra tisztviselő társaid számára, mindenkor készséggel kamatoztattál, meg kell mondani, önzetlenül, haszon nélkül, kedves Béla bácsi! Egy költőnk kedves sorai jutnak eszembe, ki egyik kevésbé ismert versében azt mondja: „Nyugodni győztes harc után, midőn hódolva leng a pálma, magasztos érzés!" Igen, kedves barátunk, győztes harc után! A sok és hosszu évek sokszor keserü, de sohasem könnyü munkájának harca után, melyet te becsülettel küzdöttél végig s mely hosszu idők alatt fellegek és verőfény, öröm és bánat gyakran váltakoztak életed egén. Te kiérdemelted a költő mondotta hódoló pálmát, mely alá ime néma elismeréssel oda állunk ma valamennyien, hogy megköszönjük igazlelkü barátságodat, mely alól nem vettél ki közülünk soha senkit, hogy tisztelettel tolmácsoljuk hálánkat, jóindulatu, mindenkor tettre kész, nemesen dobogó szivedért, mely szív nem egyszer volt utmutatónk együtt érzett, együtt eltöltött jóban, rosszban egyaránt.

A jól megérdemelt nyugalom magasztos érzését, amint azt a költő mondja, hordjad tehát büszkén bensődben, midőn innen tőlünk eltávozol, midőn sok oldalu áldásos és mindenkor magyar és keresztény érzéstől, keresztény eszmékből áthatott tevékenységednek küzdőterét elhagyod, hogy uj otthonodban, hol bizonyára szebb a tavasz a mienknél, hol illatosabb a határ, mint a mi gyári füstös levegőnk, ott elmélkedhess sok kedvenc problémádon, terveket szőhess és bár lassan őszülő fejjel, mégis fiatal maradhass régi lelkedben, régi szivedben.

Kedves barátom! Ehhez a te régi lelkedhez, régi szivedhez appellálok ugy a magam, mint tiszttársaim nevében.

Majd ha néha visszagondolsz erre mifelénk, érjen a megemlékezésnek egy kicsiny, jóltevő aranysugara bennünket is, kik neveddel együtt bensőnkbe zárjuk legjobb, legszebb emlékedet és tiszta szivből, igaz lélekkel kivánjuk, a jó Isten áldása legyen uj otthonodon, az vezéreljen további utaidon s a jó Ég adjon Teneked és kedves családodnak a továbbiakban igaz, boldog jövőt. Isten éltessen! Isten tartson meg!

Mátraszele.

Az ottani és vidéki vörös „elvtársaknak" sehogysem fér a begyébe, hogy Klárik nagyságos urnak Mátraszelán utilaput kötöttek a sarkára. Pedig, amint a jelek mutatják, másütt is megteszik. Egy megkótyagosodott nemzetközi lúmen másnak a nevében levelet irt a Nemzeti Élet szerkesztőségének, melyre a szerkesztőség a választ alaposan megadta. Most pedig Tóth Lajos mátraszelei lakos küldte be az alábbi sorokat nekünk, mert az ismeretlen levéliró az ő nevében irta a Nemzeti Életnek a fenyegető levelet. (Tóth Lajos szerint a csendőrség már sejti, hogy ki a levéliró.)

A „Nemzeti Élet" julius hó 4-iki számának utolsó lapján megdöbbenéssel olvasom a következő bekezdést. Nemzetközi vörös Mátraszele. Amint elolvastam, tisztában voltam vele, hogy saját falumbeli irhatta a „Nemzeti Élet" szerkesztőségének, hogy állitsák meg az esőt, ha pedig ezt nem tudják megtenni, akkor ne merészeljenek többet Mátraszelére szátyárkodni jönni, hanem zárják be az üzletet. Mindezekre nekem nem kell feleletet adni azért, mert a „Nemzeti Élet" szerkesztősége nem maradt adós a válasszal A válasz utasitja az „öntudatos" elvtársat, hogy az üzletet ők nem zárhatják be, mégpedig azért, mert nincs üzletük. Ami pedig az eső elállitását illeti, én sem ajánlhatok mást, mint a „Nemzeti Élet" szerkesztősége, hogy az iyen időszabályozási teendőkben csak bizalommal fordulljanak Pichler vagy Rotheinstein elvtársakhoz, mert hiszen ők annak idején száraz lábbal keltek át a Vöröstengeren, mert bátor gyerekek voltak.

Kiváncsi voltam, hogy vajon ki irhatta ezen sorokat és kinek a nevét használta fel? Arra természetesen nem gondol a szerencsétlen elvtárs, hogy az ilyen „öntudatos" névbitorlást esetleg a törvény is sujthatja. Az aláirásból ugy látszik az elvtársnak nem tetszik legelső sorban az a vitéz szó és talán, hogy a leventékkel foglalkozom. Javasolom tehát, hogy ezentul ne a harctéren megérdemelt, életét feláldozó, hazáját szerető, derék volt harcosainkat tüntessék, illetve avassák vitézzé, hanem legelső sorban az ilyen okos bizalmi elvtársakat, Lőbl sakterekет és Rotheinstein stb. elvtársakat. Ami pedig a levente oktatást illeti, terjesztessenek a kerület képviselőjével egy inditványt a nemzetgyülés elé, hogy a leventék ünnepnapi gyakorlatozását kimondó törvényt változtassák át pl. Marx féle iskolára, ahol aztán az ifjuság öntudatos tanulásban fog részesülni, olyanoktól akiket a világot megváltó zsidószocialdemokrata központ kiiskolázott.

Hát tulajdonképen miért is fáj az a leventézés a szoci vezéreknek, illetve a zsidóságnak? Az az ugynevezett munkásboldogitó szocialdemokrata párt nem más, mint a zsidónagytőke egyedüli mentsvára, amely a talmud szerinti világbekebelezés céljáit szolgálja.

Tehát ők télnek a leventeszellemtől, leventézéstől, mert a jövő ifjusága meg fogja gondolni, hogy kik is az ő barátai? En hiszem, hogy nem csalódom, akkor amikor azt állitom, hogy talán ez az ifjuság fogja a tisztitó munkát elvégezni. A t. levéliró, miért nem merte a saját nevét irni a levél alá? Aki féltéglával veri a mellétt, hogy ő öntudatos szocialista, annak már kellene annyi bátorsággal is rendelkezni, hogy amit esetleg ir, vagy mond, azért mindenkor felelni is merjen. Ez az ugynevezett öntudatos gyávaság.

Ezek az én derék bpesti bajtársaim a harctéren edzett, becsületes magyar emberek, akik egy ilyen kis levélkétől nem ijednek meg.

Befejezésül végül csak azt kérem megtévesztett magyar testvéreimtől, hogy hagyjanak fel az eddigi alvásukkal, ébredjenek fel és jöjjenek a testvérek közé, fogjunk össze, lássunk mi magyar emberek egymásban szerető bajtársat. Ha ez megtörténik, én hiszem, hogy lesz és kell is hogy legyen Magyar Feltámadás.

Mátraszele 1926. julius 6.

Bajtársi üdvözlettel
Tóth Lajos

Hirek és különfélék.

Ügyvédi vizsga. Dr. Holcsek Béla, városunk fia, Holcsek Antal ny. igtanitó és nejének gyermeke, e hét elején tettte le sikeresen Budapesten az ügyvédi és birói vizsgát. Szeretettel üdvözöljük az agilis jogászt, aki társadalmi téren eddig is kivette részét a munkából s hisszük, hogy ezután még fokozottabb buzgalommal fogja szolgálni városunk polgárságának s munkásságának ügyét minden téren. Szerk.

Köszönetnyilvánitás. Mindazok. akik felejthetetlen jó fiam halála alkalmából részvétükkel fájdalmunkat enyhiteni szivesek voltak, fogadják hálás köszönetünket. özv Prouza Vencelné és gyermekei.

Diszpolgári oklevél átadása. Baglyasalja község tizenkéttagu küldöttsége vitéz Korbáss Ferenc tb. főszolgabiróval élén, mult hónap 27-én délben adta át a diszpolgári oklevelet, a budapesti Pannónia szálló külön termében Schmidt Jenő bányaügyi főtanácsos, bányaigazgatónak. Vitéz Korbáss főszolgabiró remek beszédben méltatta mindazokat az érdemeket, melyek Baglyasalja község szép fejlődésében Schmidt Jenő nevéhez füződnek, ki — ugymond — nemes érzékkel össze tudta egyeztetni a vállalat érdekeit a közügyekkel s mindig szem előtt tartotta, hogy ő nemcsak bányaigazgató, hanem a munkások és alkalmazottak szerető atyja s a csonkahazát ujjáépitő magyar polgár. Vitéz Korbáss után ifj. Ponyi János bányamunkás, képv. test tag üdvözölte keresetlen szavakkal az ünnepeltet s tolmácsolta volt munkásainak meleg üdvözletét és szeretetét. Dr. Herc Adolf bányafőorvos, képv. test. tag, a volt Északmagyar tisztviselőkar és az Orsz. Méhész Egyesület salgótarjáni osztálya nevében üdvözölte rhetorikai készségről tanuskodó beszéddel Schmidt Jenőt, ki mélyen megilletődve s minden érdemet magától elháritva, keresztény magyar érzéstől áthatott, szép beszédben mondott köszönetet Baglyasalja közönségének a kitüntetésért, kérve, hogy tartsák meg őt továbbra is emékezetükben. Ezekután a küldöttséget magyaros vendégszeretettel ebéden látta, mely a legkedélyesebb hangulatban folyt le. Itt emlitjük meg, hogy a diszpolgári oklevél Kraft Aladár müvészi munkája s mindenkinek nagy tetszését nyerte el.

Helyreigazitás. Mult számunkban megjelent polgármesteri hirdetményt ujból közöljük, mert a szövegből kimaradt „évi kamata" szavak, téves félreértésekre adtak alkalmat. Szerk.

Cserkész Nemzeti nagytábor. A sok esőzés és a Duna áradása a cserkészek programját is megzavarta, ugyanis az eredetileg 10.-re tervezett tábormegnyitás, csak 14.-én lesz megtartva. A Népsziget vizes talaja helyett a megyeri dombokat választották táborhelyül, hol teljes biztonságban lehetnek a Duna hullámaitól. Városunk cserkészei 13-án, kedden reggel indulnak a nayytáborba. Már netek óta nagy sürgés-forgás van a cserkész otthonokban A cserkészparancsnokok minden idejüket a csapatttal töltik, hogy előkészitsék a fiukat arra a versenyre, melyből az kerül ki győztesként, aki a legtöbbet győz — tanulni.

Helyreigazitás! A Salgótarjáni Kárpát Egyesület értesiti tagjait, hogy a Sirokvárára hirdetett kirándulás jun. 11.-én lesz megtartva.

Meghivó Az Acélgyári 153. Mátra cserkészcsapat julius hó 11-én vasárnap délután 6 órai kezdettel, az Olvasóegylet nyári helyiségében, vidám cserkészestélyt rendez, melyre a cserkészet minden barátját szeretettel meghivja a Cserkészcsapat. Müsor: 1. Cserkészvigjáték. 2. Főzőverseny. 3. Zenés gyakorlat. 4. Büvészmutatványok. 5. Bohóc jelenetek. 6. Mozi stb. A zenét az acélgyári zenekar szolgáltatja, Ursutz József karnagy vezetésével. Belépődij nincs; szives adományokat a csapat nyári táborozására köszönettel veszünk. Előadás után tánc! Kedvezőtlen idő esetén az előadás az Olvasóegyletben lesz Megtartva.

Épül a Katholikus Kör. Jóleső érzés fogott el aminap, mikor is a Pécskő-utcán- (nem a patakon) végig haladva, nagy sürgés-forgásra lettem figyelmes. Epiteni láttam a kör uj helységét. A szorgalmasan dolgozó munkások között boldogan járnak a kör vezető emberei, kik óráról-óráról érdeklődnek a munkálatok haladása iránt. Mily boldogan meséli az egyik ur, hogy kész az alap, jön a kő, itt a mész, utban a cement s rövidesen állni fog az épületnek egy része. Bizony csak egy része — mondja a pénztárnok — mert a teljes befejezéshez még pénz kellene, de nincs, aki adjon. A munkás keveset keres, a tehetős pedig elzárkózik. Oly keserves hallani szavait és elhatároztam, hogy én állok a gyüjtők élére, mert egy oly szép épületre, oly magasztos célt szolgáló egyesületnek adni valamit, igen nagy kitüntetés is. Nyiljon meg hát minden keresztény magyar ember szive, lássa be, hogy 10—20 áldozatkész ember nem képes milliárdos épitkezésre és ha nemes szive sugallatára hallgat, áldozzon a körért valamit. Minden csekély adományt szivesen vesznek, mert hiszen krajcárból lesz a forint. Láttam a tavalyi adakozók névjegyzékét is, melyből bizony igen

---

A ker. szocialisták vasas dalárdája Sztankovics János igazg. tanitó finoman kidolgozott, kitünő vezetése mellett nagy tetszéssel dalolt magyar nótákat.

Az ünnepséget a vasutas dalárda a Szózattal fejezte be.

Feltünt az estélyen a szocialdemokrata bányamunkásság hatalmas csoportja, mely az előadás után meleg ünneplésben részesitette és üdvözölte az Ébredő Magyarok vezéreit, akiknek nevében Zsirkay János beszélt a munkáskérdésről, melyet kisajátitott magának egy klikk. Alaposan felvilágositotta a bányamunkásokat, akiknek sorsa lelketlen kufárok kezébe került.

A bányászok tömegesen léptek be az É. M. E.-be.

A hatalmas méretü szervezkedés folytán erősbödik s hisszük, hogy a félrevezetett munkásság és az „aranyközéputas" polgárság is befogja látni, hogy itt van a helye ebben az egyesületben, mely társadalmi téren szolgálja a boldogulását, vagy a keresztényszocialista táborban, mely gazdasági téren küzd a dolgozók érdekeiért.

Fekete mese.

Pillanatfölvétel a trianoni Magyarország mindennapi drámáiból.

A férfi szomoruan hajtotta fejét irósztalára. A lakásban egyedül volt emlékeivel, multjával s halkan feleselő órájával.

Gondolkozott. Agya majd szétrobbant a fájdalomtól és a kétségbeeséstől.

Olykor-olykor fölemelte fáradtan a levelet, amelyet könnyeivel öntözött.

Olvasta a fekete betüket, a riasztó szavakat, a bombaként ható mondatokat.

„Tekintettel a sulyos gazdasági helyzetre, további alkalmaztatásától elállunk az eddigi szolgálatainak jutalmazásául három havi jövedelmét utaltuk ki. Ezen összeget szolgálati bizonyitványával és okirataival egyidejüleg házi pénztárunknál bármikor fölveheti."

Könnyei szinte olvashatatlanná tették már a levelet, a halotti kártyát, a szanálási üzenetet.

Mit tegyen? Mihez fogjon? Merre menjen? Hol kilincseljen? Kinél kopogtasson? Ki előtt boruljon le? Kihez fohászkodjék? Kit kérjen meg? Hová folyamodjék? Hol sirja el a kálváriáját? Miféle álláshoz juthat ma, amikor annyi, meg annyi ember lót-fut hasonló ügyben? ??

Majdnem mindenkinek van ilyen levele! Mindenütt sulyos gazdasági körülményekre való hivatkozással utasitják el a dolgozni, tenni és munkálkodni vágyó hajótörötteket...a Trianoni Magyarország szerencsétlen fiait...

Még egyedül talán csak megélne valahogy, ha mindjárt fizikai munka teljesitése kapcsán is, avagy tán koldulásból, de igy, de igy családjával, a feleségével, a gyermekeivel. és a szüleivell?!?!?

Szinte lehetetlennek látszik...

Amióta a levéllel a birtokában járkel, szinte összeroppant már az aggodalmak nyomasztó és fojtogató terhétől.

Csak vánszorog, mint a sebzett vad ide-oda, maga sem tudja, hogy hová, merre, egyik hivatalból ki, a másikba be ... s mindenütt alázatos esdekléssel könyörög foglalkoztatásért...de eddig mindennünen udvarias, semmitmondó „stereotip hangon" bocsátották el. „Végtelenül sajnáljuk, de a legjobb akarattal sem vagyunk képesek alkalmazni"..

„Mi is elbocsátottuk a mieinket, nagyon fáj, de fölnem vehetjük"..

„Részvéttel vagyunk személye iránt, de helyzetünk ugyanaz, ami eddigi kenyéradójáé...leépitünk mi is"..

Nincs tehát semmi remény!?

A három hónap eltelik és elfogy a kenyér, szétfoszlik a cipő, kopottá lesz a ruha, nem telik az öreg pipájába egy gramm dohány sem, nem jut orvosságra, ujságra stb.

Kiderül, hogy elszanálták, B listás lett, hogy fölöslegessé vált, hogy nem reflektálnak a munkájára, hogy teljesen szükségtelen, teljesen nélkülözhető ebben az életben, amely oly szép volt még igy is a maga ideges, drámai pergésében.

Itt a családi tüzhely kacagó ölében a gyermek gőgicsélő társaságában, az asszony csöndes, szótlan megelégedettsége mellett, az öregek boldog mosolygásától körülvéve, oly jó volt addig, a sok-sok megaláztatás dacára is, amig nem jött ez a levél.. Ez a halálos itélet.

Szeretett volna hangosan zokogni, de nem mert, félt attól, hogy minden kiderül.

Titkolta utolsó percig..

Az élet nem könyörült meg rajta, még csak fizikai munkához sem juthatott.

Amikor az utolsó nap is eljött, készen volt a tervével.

Ő is elszanálja azokat, akiket szánalomból megkimélt az állástalanság megvallásával járó szomoru hirtől.. lelket ölő s szivet mercangoló kétségbeeséstől.

Ugy határozta el, hogy ópiumot kever az utolsó vacsora ételébe és az italába...

Nagymennyiségü ópiumot, hogy azután valamennyien örökre félrevonulhassanak a Trianoni Magyarország elszanált és munkanélkülivé lett emberrengetegének folyton képződő ujabb és ujabb jövedelemnélküli s kenyértelen menetalakulataiból..

Spiritus Asper.

sokan hiányzanak még azok közül, akiknek az Ur Isten pedig adott. Az ez évi pedig még szomorubb, alig 6-7 adakozó. Jövő számban közölni fogjuk azok neveit hadd lássák meg olvasóink, hogy kiknek a nyomdokain kell haladniok, kiket kell követni a szép, a nemes, a hazafias és és keresztény tettekben. Egy köri tag.

Nem ártott az esőzés a gabonának. A legutóbbi vetésjelentés közzététele óta az időjárás általában igen csapadékos volt. Zivatarok, felhőszakadások gyakran előfordultak, a jégesők azonban nagyobb károkat nem okoztak. A bőséges esőzés helyenként már nem járt haszonnal. A mélyebben fekvő helyeken megállt a viz s a tengeri, répa és takarmányvetések némi elsárgulását okozta. A lekaszált rétek és a takarmányok több izben kilugozódtak. A tul buja, tömötteb gabonavetések sok helyen megdültek és igy a rozsda erősebben fellépett. A repce aratását több helyen már sikerült bevégezni. Átlagosan kat. holdanként 4.79 mázsát, összesen mintegy 150 ezer mázsát remélnek. A buza szemképződése igen jó, a kalászok általában sulyosak, kat. holdanként 7.49 mázsát, összesen 18.600.000 mázsát várnak (tavaly 19500000 mázsa volt a termés.)

A salgótarjáni Chorin Ferenc Reálgimnázium vizsgálatai és záróünnepélye. Junius hó 28., 30. julius hó 1.-én folytak le a reálgimnáziumi tanfolyam vizsgálatai. Gaál Mózses, Madzsár Gusztáv pestvidéki kir tankerületi főigazgató, valamint Jámbor György dr. főgimn. igazgató elnöklete alatt az ujpesti reálgimnázium tanári kara vizsgálta meg gimnáziumunk ifjuságát. A vizsgálatok végével a tanker. kir. főigazgatók közös konferenciára hivták össze az ujpesti és a salgótarjáni tanártestületeket, melynek folyamán Gaál Mózes tanker. kir. főigazgató megállapitotta, hógy a salgótarjáni reálgimnáziumban, a többi középiskolákéval teljesen egyenrangu munka folyik, továbbá megtette a vizsgálatokkal kapcsolatban a további munkára szükséges utbaigazitásokat. Az eredményeket tekintetbe véve az ifjuság haladása kielégitőnek mondható. Julius 2.-án reggel a tanulóifjuság évzáró istentiszteletre vonult, mely után az intézetben folyt le a záróünnepély. Jelen voltak Upponyi József hitoktató tanár, róm. kat. lelkész és Schlézinger Dávid izr. hitoktató, valamint Szabó Lajos dr. igazgató vezetésével a tanártestület. Az egybegyült ifjusághoz Szabó Lajos dr., igazgató intézet poetikus szárnyalásu, emelkedett hangu beszédet, melyben rámutatott az emberi küzdelmek természetére, kifejtette továbbá, minő szentkötelességek kötelezik az ifjuságot Isten, a haza, a szülők és előljárók iránt és felhivta a tanulókat, hogy ezeknek szivükkel lelkükkel és tetteikkel tegyenek is eleget. Az igen sok gondolatot keltő beszéd után következett a jutalmak kiosztása. Valóban az intézet és az oktatás megbecsülését jelentette, mikor az igazgató közölte ifj. Dr. Chorin Ferencnek, a Salgótarjáni Kőszénbánya Részvénytársaság elnökének azt a nemes és a család hagyományos tradiciójához méltó elhatározását, hogy 5 bányaalkalmazott jeles előmenetelü gyermekének 1—1 millió korona jutalmat tüzött ki. A nemes adományozó iránt való igaz tiszteletet kiakarván fejezni a záróünnepély közönsége egy percre felállott. Ezután az igazgató kihirdette. hogy a jutalom Almási László I oszt, Zsidai József II. oszt, Farkas Gyula VII. oszt., Rosehnal Nándor IV. oszt., Póra Ferenc VII. oszt, tanulóknak itéltetett oda. Ösztöndij jutalmat nyert még Malomhegyi Mihály II. oszt. tanuló, Gyura Tibor III. oszt. Könyvjutalmat nyertek: Horváth Lenke, Laufer Márton, Móricz Livia I. o. t. tanulók, Oszivcsin Kata, Póra Lenke, Szabó Etelka, Székely Olga II. o. tanulók, Bender Lajos, Pararavicini Jenő III. o. tanulók, Kralovánszky Margit V. o. tanuló, Dénes Klarissza, Tibor Eendre Frics László, Krausz Kálmán VII. o. tanulók és Póra Ferenc VII. o. tanuló. A záró ünnepély a Szózat hangjai mellett ért véget. A reálgimnáziumban a beiratások már kezdetüket vették. Julius 1-10 ig. A jelentkező tanulók száma azonban már most oly tekintélyes, hogy az intézet vezetőségének komoly gondokat okoz némely osztályok elhelyezése. Bizonyosra vehető, hogy őszre a tanulók számának erősebb emelkedésével kell számolni. A financiális okok mellett igen kézen fekvő ennek a növekedésnek a magyarázata. Ha elolvassuk a naponként megjelenő középisk. értesitő füzeteket, ezek arról tudósitanak, hogy majdnem mindenütt 50—70 tanuló van osztályonként. Nagyon

Mükedvelő-előadás Karancskesziben.

F. hó 4-én Karancskesziben a „Levente Egyesület" és a „Daloskör a felállitandó mükedvelő szinpad javára mükedvelő szinelőadást rendezett. Az idő miatt többször elhalasztott ünnepély a kutasi bányatelep kaszinó helyiségében volt megtartva, amely ez alkalomra zöld galyakkal s nemzeti szinű papir diszekkel oly izlésesen volt kidiszitve, hogy a szinpad és nézőtér minden kezdetlegessége eltünt a jóakarat és végzett nagy munka láttára. Minden kis szögön, minden galyacskán egy falu müvelődni, haladni akarásának törhetetlen gondolata világol. Csak dicsérni, csak buzditani tudjuk a keszi leventék oktatóját Petróczy Gyulát, aki derék és hűséges munkatársaival szükségét látta, hogy a testi kulturán kivül a falu lelkének müvelésére is gondot forditson. Az eredmény pedig megfelelt a végzett munkának s az estén előadott egy felvonásos népszinmüvek, jelenetek, dalmüvek az átlagot messze tulhaladták.

Az előljáróban felcsendült kardalt Hiko Péter karnagy dirigálta. Ugy ebben, mint a közökben előadott irredenta dalokban jó hangterjedelmü, tisztacsengésü erők mutatkoztak be, akiknek összetanitása, kimüvelése Hiko Péternek vitathatatlan érdemeit mutatják.

Az est gerincét három egy felvonásos darab képezte. Az elsőben (Gyüttment) megcsodáltuk Lőrincz Anna és Zsidai Ilona kedves és közvetlen játékát, jók volták még Nagy Béla, Palicza András alakitásai s Berta Rozália, Kovács Margit Bacsó Margit és Zsidai Rozália. Az est legjobban sikerült darabja a „Ki a legény a csárdába" volt, amelynek szereplői szinte nem is a szinpadon mozgóknak látszottak, hanem, mintha tényleg a falu korcsmájában láttuk volna kirobbani az egyszerü emberek indulatait, haragját, szerelmét. Amit ebben a darabban elsősorban Huszár Mária temperamentuma, Zsiday Pál kazi s Ponyi László játszókészége nyujtottak, tul haladta a falusi mükedvelők átlagát s kevéssel maradtak mögöttük partnereik, elsősorban Szöllős Mária és Zsidai István kazi, másodsorban Fényszarusi Kálmán, Bacsó Borbála és Barta Mária. A „Kupaktanács"-ban jól alakitották Végh László a főispánt, Boros József a jegyzőt, Palicca János a birót, Ponyi István a kisbirót és Bacsó Erzsébet a birónét, Megállták helyüket: Magulya Dezső, Zsidai Béla, Krecsmarik János, Csernák Sándor, Krecsmarik Anna, Takács András, Mályás Gyula és Dénes István.

A magánszámokban és artista mutatványokban Tóth József levente segédtiszt bravurosan szerepelt s megkacagta a közönség Berta Sándor és Varga Béla mókáját.

Az előadás megrendezése természetesen Petróczi Gyula érdeme s igazán csak az ilyen előadásokhoz nem szokott közönséget kell egy kevéssé fegyelmezni, hogy az est külső képe is kifogástalan legyen. Ahogy minden szereplő ruhájat a nemzeti szinek diszitették, az előadás utáni vigalomban is kivilágos virradatig a magyar csárdást ropogtatta a cigány vonója. A magyar zenére pedig izmos karu gazda és bányász leventék forgatták a karancskeszii szépséges leányzókat.

Sz. I.

SPORTHIREK.

Az MTK Salgótarjánban. Amint már mult számunkban jeleztük, az MTK, a kontinens egyik leghiresebb együttese, Magyarország többszörös bajnokcsapata, 11-én vasárnap érkezik, ahol az SBTC csapatával baratságos mérkőzést játszik. Az MTK vendégszereplése tartja izgalomban egész héten Salgótarján és vidéke sporttársadalmát, ami érthető is, hiszen hasonló sportesemény még városunkban nem volt. Az MTK teljes első csapatával jön le és igy technikájában gyönyörködve, alkalmunk lesz a football sport minden gyönyöreivel megismerkedni. Reméljük, hogy kint fogjuk látni a mérkőzésen azokat is, akik még nem voltak footbalmérkőzésen, hogy az MTK játékában gyönyörködve megszeressék ezt a népszerü sportot. Az SBTC vezetősége mindent megtesz, hogy a nagynevü egyesület szép fogadtatásban részesüljön, a pályán szünetekben a bányazenekar szórakoztatja a közönséget, mig este tiszteletükre hangversenyt rendez a Pannóniában.

Levente bajnoki mérkőzések

Bánya : Pálfalva 2:2 (1:1) Heves iramu, de mindvégig fair mérkőzés, amelyben a nagy lelkesedéssel játszó pálfalvai leventék, megérdemelt döntetlent erőszakoltak ki a favorit Bányától. Biró: László.

Város : Lőrinci 3:1 (2:0) A nagyobb technikáju városi csapat szebbnél szebb gólokkal verte ellenfelét és győzelmével megszilárditotta harmadik helyét. Biró: Takács.

Acélgyár : Novák 3:0 (1:0) A nováki leventék nagy lelkesedésükkel megakadályozták az első félidőben a gyáriak meg-megujuló rohamait, de a második félidőben összeroppanva meg kellett hajolniok a nagyobb technikai tudás előtt. Biró: Vlacsil. (L. I.)

Az acélgyári sportesemények megirására Borbás István acélgyári tanitó urat kértük fel. A jövőben tehát csak olyan acélgyári sport-hirt közlünk, amit tudósitónk aláirt.

Az acélgyári-Városi Levente mérkőzést Gáthy Zoltán lőrinczi aljegyző vezette.

Az acélgyári-Városi Levente mérkőzésen egy városi drukkernek sehogy sem tetszett az, hogy a biró következetesen büntette le a Spiló belépéseit. Oda is fordul az egyik — humoráról ismert — acélgyári tisztviselőhözi „Sehogysem tetszik nekem ennek a birónak az itélkezése." Azon egyáltalán nem csodálkozom, — mondja az acégyári — maguk Törekyvel sincsenek megelégedve, hogy lennének Gáthyval?

Szerencsétlenség. Pénteken (9.-én) Cereden Kovács Aranka 7 éves kislány, 4 éves barátnőjével játszadozott, akinél valami robbanó patron volt. A kőhöz ütögették, mire az fölrobbant s mindkét gyermeket, de különösen Kovács Arankát sulyosan megsebesitette jobb arcán, homlokán, combján, kezein. A kislány sebeit Rónán Varga szállásmester kötözte be s itt Salgótarjánban a bányakórházban Dr. Soltész József főorvos, aki miután több szilánkot kiszedett a szép kis leány testéből, megfigyelés végett a kórházban tartotta. Szemének csodálatosképen semmibaja nem történt. A csendőrség nyomoz, hogy mimódon és milyen robbanó anyag került az ártatlan kis teremtés kezébe.

Kiadó lakás. Üres szoba konyha, használattal albérletbe kiadó. Bővebbet a kiadóhivatalban.

Cséplőgépek

német gyártmányuak, melyekkel zsupszalmát is lehet készitení. 64 milliótól 84 millióig. Raktárunkról azonnal szállithatók hosszabb részletlefizetésekkel. Gecső Jenő okl. mérnök és Trsai. Budapest, V. Rudolf rakpart 10 szám.

természetesek ezzel szemben reálgimnáziumunk csekélyebb népességü osztályainak az előnyei. Az ismeretközlés és a tanitás intenzitása azok a tényezők, melyek erős tempóban fogják fejleszteni ezt az intézetet, mely egyébként abban a szerencsés helyzetben van, hogy növendékei egyéni képességeire, intellektusára is kettőztetett gondot fordithat.

Értesités. Tisztelettel értesitem vendégeimet, hogy szórakozásának kellemesebbé tételére, — költséget és anyagi áldozatot nem kimélve, — azon kellemes helyzetbe jutottam, hogy erre a célra a Salgótarjáni Kőszénbánya R.T. országos hirü teljes zenekarát, Gábriel Antal ur, szaktudásáról nevezetes karmester vezetésével, sikerült megszereznem. Ezen hirneves és közkedvelt zenekar a „Pannónia" — szálloda kerthelyiségében 1926. évi julius hó 10-től kezdődőleg minden szerdán és szombaton este fog hengversenyt adni. (Kedvezőtlen idő esetén a nagyteremben). Ezenkivül felhivom szives figyelmét igen tisztelt vendégeimnek a Fővárosi Sörfőző r.-t. söreire s különösen a felülmulhatatlan Fősör-Maláta Pezsgő barna sör különlegességére, melyek állandóan a legfrissebb minőségben kerülnek csapolásra. Az étkező helyiségekben állandóan villásreggeli is kapható s az nemcsak a napi étkezésekre van berendezve, hanem lakodalmak, társas vacsorák megtartására is igen alkalmas, melynek rendezését igen jutányosan vállalom. A nyári évadra ujonnan átalakitott kerthelyiség áll rendelkezésre. Naponta elsőrendü cigányzenekar hangversenyez Hangonyi Rudi vezetésével. A táncszórakozáshoz a zenét elsőrendü budapesti jazz-band szolgáltatja. Elsőrendü ebéd, vacsora, házhoz is. A n. é. közönség szives pártfogását ugy elsőrangu konyhámmal, mint figyelmes kiszolgálással és mérsékelt árakkal igyekszem kiérdemelni. Kiváló tisztelettel Nagy József.

Nyilttér. *

Értesités.

Mivel Paulovics András kantinosunknak felmondottunk, nincs joga ezután a gyári kantin részére semminemü beszerzést még készpénzért sem eszközölni. Hitel igénybevételére pedig egyáltalában nem volt feljogositva, tehát ezekért felelősséget nem vállalunk.

Salgótarján, 1926. julius 8.

Budapest-Salgótarjáni Gépgyár és Vasöntő r. t.
salgótarjáni Gyárvezetősége.
Horváth s. k.

*) E rovatban közlöttekért nem vállal felelősséget a Szerk.

Kaptuk az alábbi levelet:

Kedves Szerkesztő ur!

Nagyrabecsült lapjának legutóbbi számában, a helybeli Épitő és Termelő Szövetkezetnek levelét olvastam, melyben azt irják, hogy ők dolgozó „magyarok".

Hogy dolgoznak azt látom, hogy káromkodni igen jól tudnak azt hallom, de hogy magyarok azt is csak ezen tulajdonságukról következtetem.

Gyerekkorom óta hazafias voltam, ezt külsőleg az ezeréves háromszinü szalaggal fejeztem ki és fejezték ki mások is. De ugy látom, hogy „más" magyarok is vannak itt, akik sokalják a háromszint.

Nézzük csak meg az Épitőmunkások Termelő Szövetkezetének hivatalos helyiségén levő kicsiny cégtáblát; fő cim a vörös. A kirakatban a biztositó társaság reklamjáról messzire vigyorog a szocialis termelésből fakadó jólét szine; a vörös. A mellette levő magánlakás ablakában a 6—8 virágcserép alap- és tulnyomó szine a vörös.

De menjünk tovább, a másik magyar Ált. Fogyasztási Szövetkezet, melynek cégtáblája szintén vörös alapra van mázolva. Ugye milyen furcsa k. Szerkesztő ur? De látta volna a napokban, mikor ünnepi diszt öltött. Zöld gallyak között egy vörös szallaggal diszitett táblán ez volt olvasható: „Szövetkezetek világünnepe."

Kedves Szerkesztő Ur! Miért nem volt a többi helybeli szövetkezetben vörös szalaggal diszitett ünnepi tábla? Azok ugye nem „magyarok?" Nem találja Ön furcsának, hogy a Termelő Szöv. és az Általános Szöv. „magyarjai" ugy szeretik és oly előszeretettel használják a vörös szint? Ezelőtt 7—8 évvel a nemzetközi, ántánt-barát, hazaáruló szocialdemokraták és a minden aljasságra képes, kétes elemekből összeverődött, hajlott orru kommunista vezérek pihentették puhos hasukat a vörös rongy árnyékában. Talán van valami kapcsolat a szövetkezet és e levitézlett idők „magyarjai" között? Ugy látszik igen! Tehát demagógia a levelük, „tessék — lássék" — „mondjunk valamit" az egész nyilatkozat.

Igen várom Kedves Szerkesztő urnak a beigért válaszát arra a hangos semmire, esetleg adatokat én is adhatok.

Hazafias tisztelője:
Egy szemlélő igazi magyar.

(A beigért válaszzal nem maradunk adósak a multkori porhintésre, addig is készséggel közöljük a fenti sorokat.

Szerk.

Ötszobás lakást, esetleg vidéken is, keresek. Dr. Samassa. kir. közjegyző Salgótarján.

Jó forgalmu helyen, nagy üzlethelyiség raktárral, pincével kiadó. Cim: a kiadóhivatalban.

A borzalmak szobája. Ki ne hallott volna Toussaud asszonyság nemrég leégett viaszbáb kiállításáról Londonban? A „borzalmak szobája" az. A világ hirhedt cinkosai vannak ott megörökitve, kik nem egy embertársuknak okozták halálát. De van egy másik borzalmas szoba is Londonban; ez a kiállitás tárgyakat tartalmaz, mik azonban szintén igen sok ember, ártatlan gyermek halálát okozták. A gyermekvédelmi kiállitás egy termében volt ez a szoba, melyben különböző tárgyak vannak összegyüjtve, mik veszedelmesek a csecsemőre. Az összes tárgyak az életből kerültek oda, amelyeket tényleg használtak is a csecsemők. Veszedelmes játékok, éles szélü bádogvasut, ami elvágja a gyermek kezét, arcát ha elesik, egy élénkre festett trombita, ami megmérgezi a gyermeket, ha lenyalja a festéket; egy kökocka, amit könnyen lenyel a baba; a celluloid játékok, amelyek könnyen lángra lobbannak, mind milyen veszedelmesek igy együtt s hányszor hagyjuk ezeket a gyermek kezében? Különböző alaku és nagyságu cuclis üvegek jönnek ezután, egyiken hosszu gumi toldalék, mit soha sem lehet tisztára mosni, a másik meg alakja miatt hozzáférhetetlen az üvegkefe számára. Legjobb, ha miden anya maga táplálja gyermekét, akkor egyáltalán nincs szükség üvegre. Ha az orvos tiltja el a szoptatástól az anyát, megfelelő nagyságu, jól tisztitható üveget használjunk. Egy csomó cucli van kifüggesztve a falon, piszkos gummi darabok, mik teljesen fölöslegesek és veszedelmesek a gyermekre. A következő asztalon a pelenkák és a csecsemő kelengye borzalmas példányai vannak, mik levegőt nem engednek a csecsemő tüdejébe oly szorosak, egy másikon pamut ing, ami viszont nem védi eléggé a gyermeket az időjárással szemben stb. stb. A ruha a gyemek védelmére és nem guzsba kötésére való, a lábaknak szabadon kell lenniök, hugy normálisan fejlődjék a gyermek. Egész csomó ilyen veszedelmes tárgy van még a kiállitáson, ami maga igen alkalmas eszköze a csecsemővédelem terjesztésének. — De nem kell ezért Londonba mennünk. A nemrég megnyilt, Embervédelmi kiállitáson mindazt megláthatjuk, amit csecsemőink védelme érdekében lelkes férfiak szükségesnek láttak öszegyüjteni s amit minden magyar anyának tudnia kell.

Apróhirek. Sopron város határában, a szárhalmi erdőben, szabályosan kiépitett, kilométerekre terjedő, szétágazó alagutakra bukkantak. Eredetének tudományos megállapitásáról a vizsgálatok folyamatban vannak. — A székesfehérvári felsővárosi templomból egyik éjszaka betörők elvittek a sekrestyéből 5 aranyozott ezüst kelyhet és egy ezüst feszületet. A tettesek egyik oltárteritőt használva kötél gyanánt, a kórus ablakán át szöktek meg.

A csekkbetétek után kamatot fizet a Postatakarékpénztár. A Postatakarékpénztár a csekk- és kliringüzletágában elhelyezett és legalább 125000 K. (10 pengő) átlaggal biró kereskedelmi jellegü csekkszámlák követelései után, évi 2% kamatot térit. Ez az ujitás igen jelentős, mert a békebeli 2%-os kamatszolgáltatásnak ujból való felvétele mutatja, hogy a Postatakarékpénztár e tekintetben is a háborut megelőző állapotokra térhetett vissza.

Jeles mondások. Négy dolog mindig több, semmint hisszük: esztendeink, adósságaink, ellenségeink és hibáink. — Három dolgot csak három alkalmatosság ismertet meg: vitézséget háboru; bölcseséget harag; barátságot szükség. — Légy szives mindenkihez, hizelkedő senkihez, megbizott kevéshez. — Gazdag jótevőség nélkül, olyan mint a fa gyömölcs nélkül; szegény béketürés nélkül, olyan mint a folyó viz nélkül; jámbor tisztaság nélkül, mint gyertya világosság nélkül; asszony szemérem nélkül, mint étel só nélkül.

Nyolclábu ősállat. Az amerikai belügyminiszterium jelenti, hogy a „Grand Canyon" hatalmas kőszirtjei között egy eddig ismeretlen ősállat megkövesedett lábnyomaira bukkantak. A belügyminiszterium „Grand Canyon National Park"-i megbizottai és Dr. Charles W. Gilmore, az Egyesült Államok Nemzeti Muzeumához tartozó gerincesontos ősállatok élettanát kutató intézet gondnoka együttműködésének köszönhető a lábnyomok felfedezése. Ezen lábnyomok ma már nemlétező és előttünk teljesen ismeretlen ősállatoktól származnak, melyek több ezer, vagy több millió évvel ezelőit éltek, amikor még a „Grand Canyon" pala- és homokköve puha sár volt. Ezen sárrétegek valószinüleg száraz homokkal voltak takarva, mely magába szivta a nedvességet és ezáltal a lábnyomok — miután érintetlenek maradtak — megkövesedtek. Nagy idők elteltével a Coloradó folyó utat tört magának a sziklákon keresztül, kivájva azt a részt, melyet ma „Grand Canyon"-nak nevezünk és igy évezredek multával a lábnyomok ujra felszinre bukkantak. Ezen ujabban felfedezett lábnyomok között akadtak egy olyanra is, mely egy nyolclábu és tizenhat lábujju állattól származik. Azt a sziklaréteget, melyen erre a különös lábnyomra akadtak a Nemzeti Park hivatalában őrzik, ahol közszemlére van kitéve. Több, mint 2.700 font lábnyomos szikladarabot gyüjtöttek összeeddig és küldtek a Nemzeti Muzeumba osztályozás végett. Ez a gyüjtemény kétségtelenül a legértékesebb, melyet eddig a „Grand Canyon" régiójában találtak.

Borsodban megjelent a sáskát pusztitó pàsztormadár. A pásztormadár gazdasági szempontból igen hasznos, mert amely vidéken megjelenik, a sáskától és egyéb rovaroktól teljesen megtisztitja a fészkelő helyei környékét. Ép ezért a pásztormadarat sáskamadárnak is nevezik, máshol pedig gyönyörü tollazatáért rózsaszinü seregélynek hivják. Sajnos nagyobb tömegben csak tiz-husz évenként látogatnak el hozzánk a pásztormadarak. Tavaly Karcagon, Sátoraljaujhelyen, az idén Borsodmegyében tüntek fel. A Madártani Intézet arra kéri a gazdákat, hogyha meglátják ezt az érdekes, feltünően szép seregély, vagy rigónagyságu madarat, értesitsék erről a Madártani Intézetet (Budapest, Debrői ut 15.) és irják meg, hogy hol, mikor látták ezeket a madarakat. Könnyen meglehet ismerni őket, mert kisebb-nagyobb csapatokban járnak és bóbitásfejüek.

A nő és a sport. Ha a karikatura, éppen tulzásaival, a legtalálóbban mutatja meg egy arc legigazab lényegét, akkor csak a mai sportrajongó asszonytársadalom karikaturájának nevezhetjük azt a jellemző, bár eléggé gorombán jellemző esetet, amelyet egy svájci lapban olvasunk. A svájci-olasz futballmérkőzésre külön vonat indult St. Gallenből. A pályaudvart óriási tömeg lepte el, mely megostromolta a vonatot. Egy pillanattal a vonat indulása előtt, lihegve törtet keresztül a tömegen egy hölgy, magával vonszolva kicsi leánykáját. A sportrajongó anyának utólsó pillanatban sikerült is felkapaszkodnia a tulzsufolt vonatra. de csak ugy, hogy egyszerüen otthagya a perronon a gyermekét és a hároméves kislány a következő percben már csak rémülten, sirva bámulhatott a tovarobogó vonattal távolodó mamája után. A siró kislányt persze rögtön szánakozó tömeg vette körül és elképzelhető, hogy azok a jelzők amelyeket az összesereglett nők és férfiak az otthagyott kislány gyengéd mamácskáját illették, nem voltak a leghizelgőbbek. Ez az eset, amely a sport és a nő mai kapcsolatának, mind mondottuk élességében is találó torzképe, amiből azonban a világért sem akarjuk azt a következtetést levonni, mintha a sport és a nőiesség egymással teljességgel összeférhetetlen fogalmak volnának, még annak a jogosultságát is hajlandók vagyunk elismerni, hogy a nő férfias sportot üzzön, hogy rajongjon a footballért, tüzbe menjen az evezős sportért és lázasan lelkesedjék, amikor véres knock outtal dől ki a box egyik bajnoka a ringben. Ebben a svajci esetben csak egy dolog van, ami miatt jellemzőnek találjuk korunk asszonyainak sportrajongását. Ez az egy pegig az, hogy a svájci sportanya, felfokozott arányaiban mutatja meg: milyen az, mikor a sportért megfosztja a nőt legmélyebb lényétől, a nőiességtől. És itt van a sportladik egyébként igen egészséges és szép fajtájának a veszedelme. Hogy a sport idővel nem eszköz, hanem cél, nem egészség, hanem betegség, nem passzió, hanem szenvedély, teljesen hatalmába keriti a nőt. Sőt mitöbb átalakitja. Felfogásukban, világnézetükben gondolkodásukban, érzéseikben a sport a maga képére formálja a szenvedélyes sporthölgyet, aki fölényes és férfias gesztussal tér napirendre a szerelem és házasság elavult fogalmai felett, ha ezt a szót hallja: anyaság, csak gunyosan nevetni tud. Ez nem általános szabály a sport és a nő viszonyában, de bizonyára olyan és nem ritka kivétel, mely erősiti a szabályt. Mert a sportot, mint az egészséges élet törvényének egyik paragrafusát, minden modern nőnek kötelességévé kellene tennie, — de a sport mint egy asszonyi élet kizárólagos tartalma és célja, veszedelem és bün e nőtársadalom szempontjából, amelynek célja bizonyára nem annyira sportbajnokok, mint inkább jó feleségek és anyák nevelése volt minden korban.

Meghívó.

A Salgótarján és Vidéke Általános Fogyasztási Szövetkezet 1926. évi julus hó 25.-én délután 3 órakor, a Vigadó nagytermében tartja meg az 1925. évről rendes évi közgyülését, melyre a szövetkezet t. tagjait ezuton hivja meg az igazgatóság. Napirend: 1) Az 1925 évi 7000. P. M. számu rendelet alapján az 1925. évi január hó 1. napján fennálló vagyonátlagról elkészitett leltár és ujjáértékelt megnyitó mérlegre vonatkozó igazgatósági és felügyelőbizottsági javaslatok. 2) A Magyarországi Fogyasztási és Termelőszövetkezetek egyesülése által az ujértékelésre vonatkozólag adott szakvélemény előterjesztése. 3) Az ujjáértékelt megnyitó mérleg megállapitása. 4) Az ujonnan jegyzendő üzletrészek névértékének megállapitása. 5) Az igazgatóság és felügyelőbizottság jelentése az 1925. üzletévről. 6) Az 1925. évi mérleg, illetve zárszámadás megvizsgálása és megállapitása. 7) Határozathozatal az 1925. évi vesztesség fedezésére. 8) Az igazgatóság és a felügyellőbizottság megválasztása. 10) Az alapszabályok módositása. 11) Inditványok.

Salgótarján, 1926. évi junius hó 15.-én.

Az igazgatósag.

Salgótarján r. t. város polgármesteri hivatalától

5499/1926. szám.

Hirdetmény

A Dr. Förster Kálmán szegénysegélyző 50 millió koronás alapitvány évi kamata egy, vagy több segélyezésre érdemes szegénysorsu salgótarjáni lakos között kerül kiosztásra.

A segélyezésre pályázhatnak szegénysorsu salgótarjáni lakosok korra, nemre és felekezetre való külömbség nélkül.

A segély iránti bélyegmentes kérvények Dr. Förter Kálmán polgármester cimén, a város polgármesteri hivatalánál, folyó évi augusztus hó 10.-ig adandók be.

Salgótarján, 1926. julius 2.-án.

Koós Mihály sk.
főjegyző.

ÓVÁS! Az „AEROXON" mézes-szalagos légyfogó a szeggel, 20 éve változatlanul a világ legjobb légyfogója. — Hossza 1 méter, szélessége 4 és fél cm. Az utánzatok egy része 65, mások pedig 75—80 cm. hosszuak és ezek egyrésze egy centiméterrel keskenyebb. Az „AEROXON" a legnagyobb hőségben is megtartja 4—6 hétig a fogóképességet és nem folyik le a szalagról. Az utánzatok közül sok lefolyik és már néhány nap után száraz. — Az „AEROXON" jobb, de nem drágább, mint a silány utánzat. Követelje tehát saját érdekében az „AEROXON" légyfogót. Mindenhol kapható. Utánzatot utasitson vissza.

Magyarországi főelárusitó:

Tolnai János Jenő

Budapest, VI. Szondy utca 73.
Telefon: L. 970 30

Hirdessünk:

A MUNKA

Politikai hetilapban!

Jutalomakció az

Altesse

cigarettapapir fogyasztói javára.

Gyüjteni. Gyüjteni. Gyüjteni. Gyüjteni.

ÖN

biztosan vevőnk lesz

Ha

levelezőlapon kéri uj árjegyzékünket fényképező gépek és cikkekről.

Hatschek és Farkas

Budapest, IV, Károly-körut 26.

Michelin Pneu

gyári lerakat

motor és kerékpár

autófelszerelések legversenyképesebben

Nagy József, Budapest,
VI. Andrássy-ut 35.
Telefon: 21—97.

Értesitem

Salgótarján és vidéke n. é. közönségét, hogy

Kárpitos és fényező

műhelyemet f. év junius 1-től jelenlegi Fő-ucca 305. (Hohhauser féle ház) alól, Uj telep 5 sz. (Zagyvai rakodóval szemben) saját házamba helyezem át.

Készitek mindennemü kárpitos és fényezőmunkát, ugy mint diványokat és sezlonokat, ágymatracokat, ágybetéteket, ablakfüggönyöket, butorok, székek, fotelek kárpitozását, mindenfajta bőr munkát, teljes uriszoba berendezéseket, hintó, hajtókocsi és egyéb fényező munkákat, valamint mindenféle javitásokat és átalakitásokat. Kivánságra házhoz is megyek.

kiváló tisztelettel:
Gyetvai Géza
kárpitos és diszitő.

Salgótarjáni APOLLÓ MOZGÓ heti műsora

Szombat Vasárnap	Kedd	Csütörtök	Péntek
Julius 11. 12.	13.	14.	15.
A gazdátlan farm Főszereplő: TOM MIX. Kiegészitésül: Az ártatlan kékszakál	Két előadás! 16 éven felülieknek VARIETÉ Főszereplők: Putty Lia, Emil Jannings	Don Juan utolsó szerelme. Tragédia 8 felvonás	Szünet

kezdete hétköznap este 8 órakor, vasár és ünnepnap délután 4, 6 és 8 órakor.

Nyomatott „A Munka" könyvnyomdában Salgótarján. — Tulajd: Végh Kálmán.